

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра обліку і оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

« 30 » серпня 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВМП 4 «ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗЕД»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____

Економічний

(назва факультету)

Нікополь— 2018 рік

Робоча програма «Облік і аналіз ЗЕД» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування» II рівня вищої освіти (магістр)
„30” серпня, 2018 року- __ с.

Розробники: І.М.Якимчук, доцент, к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
обліку і оподаткування
Протокол від “27” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри

Л.Черниш - Черниш Л.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“28” серпня 2018 року

Схвалено методичною комісією

(шифр, назва)
Протокол від. “28” серпня 2018 року № 1

“ ” 20__ року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Вибіркова	
	Спеціальність <u>071 “Облік і оподаткування”</u>		
Модулів – 2	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	80 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

для заочної форми навчання – 1:8

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування системи теоретичних та прикладних знань щодо обліку основних видів зовнішньоекономічних операцій та аналізу фінансового стану й фінансових результатів підприємств-суб'єктів ЗЕД.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- з'ясування змісту зовнішньоекономічної діяльності як об'єкта бухгалтерського обліку і аналізу;
- формування системи знань про особливості реалізації, обліку та аналізу окремих видів зовнішньоекономічних операцій;
- оволодіння знаннями про валютно-фінансове управління зовнішньоекономічною діяльністю;
- дослідження інструментів забезпечення прийняття управлінських рішень в процесі здійснення ЗЕД;
- вивчення особливостей здійснення контролю за виконанням зовнішньоекономічних операцій;
- ознайомлення з основними формами звітності при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;
- формування основних навичок щодо планування та прогнозування діяльності підприємства-суб'єкта ЗЕД.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- зміст та особливості зовнішньоекономічної діяльності як об'єкта бухгалтерського обліку і аналізу;
- особливості обліку валютно-фінансових операцій;
- особливості обліку розрахункових операцій у ЗЕД;
- особливості обліку експортно-імпортних операцій;
- зміст та особливості обліку операцій з давальницькою сировиною;
- зміст та особливості обліку товарообмінних (бартерних операцій);
- методи аналізу фінансового стану підприємств-суб'єктів ЗЕД.

Вміти:

- визначати зміни у правилах обліку зовнішньоекономічних операцій;
- здійснювати облік валютно-фінансових операцій;
- аналізувати зміст основних форм розрахунків та здійснювати облік розрахункових операцій;
- здійснювати облік експортних та імпортних операцій;
- здійснювати облік операцій з давальницькою сировиною;
- аналізувати зміст та здійснювати облік бартерних операцій;
- застосовувати методи економічного аналізу при оцінці результатів ЗЕД;
- давати оцінку фінансовим результатам підприємства-суб'єкта ЗЕД;
- аналізувати фінансовий стан підприємств-суб'єктів ЗЕД з метою прийняття управлінських рішень, спрямованих на поліпшення фінансового стану за звітний період.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності

Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст зовнішньоекономічної діяльності та зовнішньоторговельних операцій. Принципи, суб'єкти та форми (види) ЗЕД в Україні. Завдання бухгалтерського обліку ЗЕД. Вимоги щодо організації та здійснення ЗЕД. Основні напрямки обліку зовнішньоекономічної діяльності, задачі, види облікової інформації. Сутність обліково-аналітичної інформації. Основна документація з обліку зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Облік імпортно-експортних операцій.

Зміст імпортних операцій. Митні процедури і порядок формування митної вартості. Порядок нарахування митних платежів. Документарне забезпечення імпортних операцій. Складання митної декларації. Бухгалтерський облік імпортних операцій. Оподаткування імпортних операцій. Зміст і умови здійснення експортних операцій. Документарне забезпечення митного оформлення товарів, що експортуються. Бухгалтерський облік експортних операцій.

Тема 3. Облік валютних операцій.

Особливості здійснення операцій з придбання та продажу іноземної валюти. Принцип єдиного грошового вимірника. Первинне визнання операції в іноземній валюті. Особливості відображення монетарних та немонетарних статей в бухгалтерському обліку. Курсові різниці: зміст, порядок визначення і відображення в обліку. Особливості відображення в податковому обліку доходів, одержаних в іноземній валюті. Особливості відображення в податковому обліку витрат, понесених в іноземній валюті.

Тема 4. Облік розрахункових операцій.

Зміст міжнародних розрахунків. Строки проведення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Авансова форма розрахунків. Порядок відображення авансів. Особливості обліку розрахунків за допомогою банківського переказу. Особливості обліку розрахунків акредитивами. Особливості обліку розрахунків у формі інкасо. Особливості обліку розрахунків за допомогою векселя. Особливості обліку розрахунків чеками.

Тема 5. Облік операцій з давальницькою сировиною.

Учасники операцій з давальницькою сировиною. Особливості укладення договорів на переробку давальницької сировини. Митне та документарне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Особливості бухгалтерського обліку операцій з давальницькою сировиною. Податковий облік операцій з давальницькою сировиною за умов ввезення на митну територію України давальницької сировини іноземним замовником, вивозу готової продукції за межі України, повернення нерезиденту давальницької сировини, вивозу давальницької сировини з України з метою переробки її на готову продукцію.

Тема 6. Облік бартерних операцій.

Зміст бартерних операцій. Особливості оформлення бартерних операцій. Переваги та недоліки бартерних операцій. Товари, роботи та послуги, експорт (імпорт) яких за бартерними операціями заборонено. Загальна характеристика бартерних договорів (контрактів). Строки у бартерних договорах. Особливості оподаткування бартерних операцій. Бухгалтерський облік бартерних операцій.

Змістовий модуль 2. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД

Тема 7. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД.

Предмет, метод, основні завдання аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Основні технічні прийоми економічного аналізу (елементи методу). Види економічного аналізу. Види економічної інформації, яка використовується при здійсненні економічного аналізу. Перевірка достовірності інформації, на основі якої здійснюється економічний аналіз

Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій.

Вертикальний та горизонтальний аналіз ефективності експортно-імпортних операцій. Аналіз витрат підприємства при здійсненні експортних операцій. Аналіз доходів від експорту. Аналіз витрат підприємства при здійсненні імпортних операцій. Аналіз доходів від імпорту. Коефіцієнти ефективності експорту та імпорту товарів.

Тема 9. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД.

Аналіз балансу підприємства-суб'єкта ЗЕД. Аналіз майна і джерел його придбання. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства-суб'єкта ЗЕД. Аналіз фінансової стійкості підприємства-суб'єкта ЗЕД. Аналіз оборотності оборотних коштів підприємства-суб'єкта ЗЕД. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства-суб'єкта ЗЕД. Аналіз використання власного і позикового капіталу підприємства-суб'єкта ЗЕД. Особливості економічного аналізу фінансового стану зарубіжних підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	Ла б	інд	С.р.		Л	П	Ла б	Ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організація обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності												
Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	10	1	1			8	10	1				9
Тема 2. Облік імпортно-експортних операцій.	10	1	1			8	10	1	1			8
Тема 3. Облік валютних операцій.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 4. Облік розрахункових операцій	10	2	2			6	10	1				9

Разом за змістовним модулем 1.	40	6	6			28	40	4	1			35
Змістовий модуль 2. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД												
Тема 5. Облік операцій з давальницькою сировиною	10	2	2			6	10	1				9
Тема 6. Облік бартерних операцій	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 7. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	10	2	2			6	10	1				9
Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	10	2	2			6	10					10
Тема 9. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД	10	2	2			6	10	1				9
Разом за змістовим модулем 2.	50	10	10			30	50	4	1			45
Усього годин	90	16	16			58	90	8	2			80

5. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	1
4	Тема 2. Облік імпортно-експортних операцій	1
3	Тема 3. Облік валютних операцій	2
4	Тема 4. Облік розрахункових операцій	2
5	Тема 5. Облік операцій з давальницькою сировиною	2
6	Тема 6. Облік бартерних операцій	2
7	Тема 7. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	2
8	Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	2
9	Тема 9. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД	2
	Разом	16

6. Темі семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності.	1
2	Облік імпортно-експортних операцій	1
3	Облік валютних операцій	2
4	Облік розрахункових операцій Модульна контрольна робота №1	2
5	Облік операцій з давальницькою сировиною	2
6	Облік бартерних операцій	2
7	Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	2
8	Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	2
9	Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД Модульна контрольна робота №2	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності.	8
2	Облік імпортно-експортних операцій	8
3	Облік валютних операцій	6
4	Облік розрахункових операцій	6
5	Облік операцій з давальницькою сировиною	6
6	Облік бартерних операцій	6
7	Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	6
8	Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	6
9	Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД	6
	Разом	58

Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	9
2	Облік імпортно-експортних операцій	8
3	Облік валютних операцій	9
4	Облік розрахункових операцій	9
5	Облік операцій з давальницькою сировиною	9
6	Облік бартерних операцій	8
7	Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	9
8	Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	10
9	Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД	9
	Разом	80

8. Методи навчання

Лекційна форма проведення занять, яка передбачає застосування таких методів: пояснювально-ілюстративного, проблемного засвоєння матеріалу.

Семінарські та практичні форми занять, які передбачають застосування методів: частково-пошукового, дослідницького.

9. Методи контролю

Тестові завдання, усна відповідь на семінарському занятті; доповіді на семінарському занятті; реферати, усне опитування, презентація доповідей (рефератів), перевірка виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи, проміжний контроль зі змістових модулів, контрольна робота для студентів заочної форми навчання, залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Кредит												Сума
Змістовні модулі										залік		
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2							
T1	T2	T3	T4	M K1	T5	T6	T7	T8	T9	МК2	35	100
5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
2. Методичні рекомендації до практичних занять.
3. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Засадний Б.А. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. – К.: Кондор, 2015. – 286 с.
2. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібник] / Л.О. Кадуріна. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 288 с.
3. Карпушенко М.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / М.Ю. Карпушенко. – Харків: Х.Н.У.М.Г. – 2014. – 80 с.
4. Ковальчук, Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник / Т.Г. Ковальчук. – Київ: Ліра-К, 2018. – 216 с.
5. Кравцова О.М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. – Львів: «Магнолія», 2018. – 224 с.

6. Мазуренко В.І., Стаканов Р.Д. Облік зовнішньоекономічної діяльності підприємств: підручник / Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка. – Київ: ДКС центр, 2013. – 348 с.
7. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. – Тернопіль, 2017. – 137 с.

Допоміжна

8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29.
9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40.
10. Закон України «Про митний тариф в Україні» від 19.09.2013 р. (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – №№ 20-21.
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань господарських операцій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291 (зі змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України від 10.01.2012 – 2011 р. – № 102.
12. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України від 14.01.2000 – 1999 р. – № 52.
13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 (зі змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України. – 2013. – №19.
14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 (зі змінами та доповненнями) // Офіційний вісник України. – 2013 р. – № 62.
15. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник. – К.: Кондор, 2017. – 168 с.

Інтернет-ресурси:

- <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.
- <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України.
- <http://sfs.gov.ua/> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
- <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України.
- <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики України.
- <http://www.visnuk.com.ua> – офіційне видання Державної фіскальної служби України «Вісник. Офіційно про податки».
- <https://dtkr.com.ua> – Український бухгалтерський портал «Дебет – Кредит».
- <http://www.interbuh.com.ua> – бухгалтерський сервіс «Інтерактивна бухгалтерія».
- <http://vobu.ua/ukr/newspaper> – газета «Все про бухгалтерський облік».

Розподіл балів, які отримують студенти за видами робіт денної форми навчання

№	ТЕМА	Всього	КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ			
			У тому числі			
			Л.	С.	СРС	ІРС
1	Змістовий модуль 1. Організація обліку та аналізу зовнішньоекономічної діяльності Тема 1. Теоретичні засади обліку зовнішньоекономічної діяльності	5		5	5	
2	Тема 2. Облік імпортно-експортних операцій	5		5	5	
3	Тема 3. Облік валютних операцій	5		5	5	
4	Тема 4. Облік розрахункових операцій	5		4	4	
	Проміжний контроль зі ЗМ № 1 – письмова робота, яка складається з практичних та тестових завдань за темами змістового модуля	10				
	Всього:	30		19	11	
5	Змістовий модуль 2. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД Тема 5 Облік операцій з давальницькою сировиною	5		5	5	
6	Тема 6. Облік бартерних операцій	5		5	5	
7	Тема 7. Зміст, завдання та методи аналізу ЗЕД	5		5	5	
8	Тема 8. Аналіз та оцінка ефективності експортно-імпортних операцій	5		5	4	
9	Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства-суб'єкта ЗЕД	5				
	Проміжний контроль зі ЗМ № 2 – письмова робота, яка складається з практичних та тестових завдань за темами змістового модуля	10		5	4	
	Всього	35		20	15	
	Підсумковий контроль – залік	35				
	Всього	100		39	26	

Розподіл балів, які отримують студенти за видами робіт заочної форми навчання

Контрольна робота	Підсумковий контроль (залік)	Сума
60	40	100